

'Samen naar eerlijk ondernemen'

'Durf een koploper te zijn'. Die roep klonk meermalen tijdens de verdiepingsbijeenkomst van Building Change en CNV Internationaal op 18 februari over de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) en Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO). Zo'n 30 experts op het gebied van duurzaam ondernemen staken de koppen bij elkaar om te kijken waar Nederland staat ten aanzien van IMVO en de SDG's, en om aan de politiek aanbevelingen te presenteren om het beleid voor IMVO en SDG's effectiever te maken.

Politieke aandachtspunten

Sprekers en deelnemers brachten tal van waardevolle punten naar voren die tijdens de bijeenkomst gepresenteerd zijn aan **Tweede Kamerlid Mahir Alkaya (SP)**. Vanuit Building Change geven we ze graag ook door aan de andere **Tweede Kamerleden die zich met IMVO bezighouden**.

Wij waarderen de grote belangstelling die er vanuit de Tweede Kamer is voor verantwoord ondernemen en hopen daarom dat onderstaande aandachtspunten meegenomen worden in het voortgaande overleg tussen kabinet en Kamer:

- **Verbind het IMVO-beleid met de Nederlandse inzet om de SDG's** te halen. De SDG's en de OESO-richtlijnen voor bedrijven versterken elkaar. Maak gebruik van het SER-advies dat later dit jaar over dit onderwerp gepubliceerd wordt. Zie erop toe dat de verschillende Ministeries, in het bijzonder Buitenlandse Zaken en Economische Zaken, vanuit één krachtige, gedeelde visie spreken over IMVO, de SDG's en duurzaam ondernemen.
- Spreek de private sector aan op **transparantie**. Hun bijdrage aan duurzame ontwikkeling start met ondernemen met respect voor mensenrechten in de keten. Door de SDG's te integreren in de bedrijfsstrategie bereiken zij een grotere impact. Transparantie is belangrijk, vanuit het oogpunt van verantwoording, maar ook om elkaar te stimuleren de lat hoger te leggen.
- Blijf als overheid inzetten op **bewustwording van bedrijven**, in het bijzonder het MKB, over het belang van de SDG's en de OESO-richtlijnen. Hierbij is het belangrijk om koplopers voor het voetlicht te brengen, als inspiratiebron voor de middenmoot en de achterblijvers.
- Geef de **IMVO-convenanten** een maximale kans om zich te bewijzen. Hoe je ook over het ideale IMVO-beleid denkt, in alle gevallen is er een vorm van samenwerking nodig tussen overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke actoren. Uiteindelijk staat of valt het IMVO-convenantenbeleid met impact: *due diligence* op papier is prachtig, maar het moet positief uitwerken voor mens en milieu in bronlanden.
- Kijk niet alleen naar de IMVO-convenanten als het gaat om verantwoord ondernemen. Ook via de **bedrijfsleveninstrumenten** van RVO Nederland, via Atradius en via Invest NL (in oprichting) hebben Nederlandse bedrijven een grensoverschrijdende impact. Dat vraagt om een **onafhankelijk toezicht** over de wijze waarop bedrijven bijdragen aan IMVO en SDG's.
- Naast *carrots*, zoals convenanten, keurmerkeninitiatieven en financiële prikkels, zijn er ook *sticks* nodig in het IMVO-beleid. Maak daarom werk van **nationale wetgeving** op het gebied van IMVO. Het regeerakkoord biedt daarvoor een opening. Bedrijven die vooroplopen met duurzaam ondernemen vragen om een *level playing field* en kijken daarvoor naar de wetgever. Wacht daarbij niet op wetgeving uit Europa of op een bindend VN-verdrag. In internationaal verband hebben we landen nodig die koplopers willen en durven zijn.
- Geef krachtige steun aan initiatieven om op **EU-niveau tot bindende regelgeving** voor *due diligence* te komen. Bouw daarbij voort op de eerste stukjes Europese wetgeving die in de afgelopen jaren van kracht zijn geworden. Markten vallen niet samen met het Nederlandse territorium, dus voor het creëren van een gelijk concurrentieniveau is een Europese aanpak onmisbaar. Maak hierbij gebruik van de studie die de Europese Commissie later dit jaar zal presenteren, en van inspirerende voorbeelden vanuit verschillende lidstaten.
- Geef krachtige steun aan het initiatief om te komen tot een **UN Binding Treaty on Transnational Corporations**. Het is van groot belang dat bedrijven aansprakelijk gesteld kunnen worden voor hun wereldwijde werkzaamheden en dat er voor getroffen en de mogelijkheid van verhaal is.

Hieronder geven we nog een korte impressie van de bijeenkomst.

SDG's en richtlijnen voor IMVO versterken elkaar

Paola Simonetti van de International Trade Union Confederation (ITUC) in Brussel en Alexandra van Selm van de SER lieten in hun *keynote speeches* helder zien hoe IMVO-beleid kan bijdragen aan het behalen van de SDG's. Zo gaat SDG 8 over het bevorderen van 'decent work' en het tegengaan van kinderarbeid, doelen die ook langs de band van het IMVO-beleid nagestreefd worden. En SDG 12 vraagt om het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, een van de belangrijkste IMVO-aandachtspunten in veel mondiale waardeketens.

De kracht van de SDG's is dat ze universeel zijn, zo onderstreepte Simonetti. Ontwikkeling is pas duurzaam als het economisch, ecologisch en sociaal in balans is. Een ander pluspunt van de Agenda 2030 is dat niet alleen de overheid, maar ook andere actoren zoals bedrijven, aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid. Van Selm vulde aan dat de OESO-richtlijnen als belangrijkste internationale IMVO-norm voor de Nederlandse overheid complementair zijn aan de Agenda 2030: *Due diligence* is een werkwijze voor bedrijven om te voldoen aan hun verantwoordelijkheid om maatschappelijk verantwoord te ondernemen, en een startpunt voor hun bijdrage aan de realisatie van de SDG's.

Eppy Boschma van werkgeversorganisatie VNO-NCW en het Global Compact Network presenteerde de inzet van bedrijven om aan de SDGs en IMVO bij te dragen. Er is verschil tussen bedrijven die er niet bewust mee bezig zijn, bedrijven die het wel willen maar er nog onvoldoende over rapporteren, en (vaak multinationale) bedrijven die een heuse SDG-strategie hebben en pogen hun impact inzichtelijk te maken. Boschma pleitte ervoor dat bedrijven via drie stappen bijdragen: 1) breng je bedrijfsstrategie in lijn met de SDG's; 2) baseer daarop een goed plan van aanpak en voer *due diligence* uit; 3) wees transparant over de impact van je bedrijfsvoering.

Het belang van wetgeving

In de beide workshops, één over de stand van zaken in Nederland, de ander over de stand van zaken op EU-niveau, werd aandacht gegeven aan het belang van IMVO-wetgeving. Zowel Trude Vredevelde van MVO Platform als Adriana Espinosa van European Coalition for Corporate Justice (ECCJ) bepleitten heldere wet- en regelgeving. Ze sloten daarmee aan bij de groeiende groep koplopers uit het bedrijfsleven die daar om vragen: 'We kunnen niet concurreren met bedrijven die niets om duurzaamheid geven'. Er was overeenstemming over de noodzaak van een breed IMVO beleid dat zowel uit *carrots* als *sticks* bestaat.